

Brüsszel, 2023. április 20.
(OR. en, pl)

Intézményközi referenciaszám:
2021/0206(COD)

8358/23
ADD 1

CODEC 623
CLIMA 199
ENV 382
ENER 191
TRANS 147
SOC 253
FIN 440
RESPR 15
COH 38
CADREFIN 50

FELJEGYZÉS AZ „A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a Tanács

Tárgy: Tervezet – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról **(első olvasat)**
– A jogalkotási aktus elfogadása
= Nyilatkozatok

Litvánia nyilatkozata

Litvánia jóváhagyja a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet végleges kompromisszumos szövegét.

Litvánia egyetért azzal, hogy a hosszú távú klímasemlegességi cél eléréséhez ambiciózusabb célokat kell kitűzni az üvegházhatásúgáz-kibocsátások mérséklését illetően. Az új ágazatokra is kiterjesztett, megerősített EU ETS hatékony eszköze az üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentésének. Az EU ETS-nek a közlekedésre, az épületekre és más ágazatokra történő kiterjesztése olyan eszközt jelent, amely várhatóan uniós szintű harmonizált megközelítést biztosít majd a kibocsátáskereskedelmi rendszeren kívüli üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentéséhez, különösen a közlekedési ágazatban. Ez mindazonáltal további társadalmi-gazdasági kihívásokat is okoz majd, mivel a legkedvezőtlenebb hatásai az alacsonyabb GDP-vel és a legmagasabb energiaszegénységi rátával rendelkező tagállamokban jelennek meg.

E tekintetben Litvánia üdvözli a Szociális Klímaalap létrehozását, amely intézkedések és beruházások, valamint ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás révén enyhíti az épületekre és a közúti közlekedésre vonatkozó, javasolt uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer által a kiszolgáltatók helyzetben lévő háztartásokra, mikrovállalkozásokra és közlekedési felhasználókra gyakorolt kedvezőtlen társadalmi hatásokat. Alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy az alacsonyabb GDP-vel rendelkező és a legnagyobb energiaszegénységgel küzdő tagállamoknak legalább az építőipari és közúti közlekedési ETS keretében felmerült kiadásai megtérüljenek az árverési jogok és a Szociális Klímaalap révén.

Litvánia sajnálatosnak tartja, hogy a Szociális Klímaalap volumene rögzített lesz, és nincs lehetőség arra, hogy azt a kibocsátási egységek árának emelkedésével (különösen ha meghaladja az 55 EUR-t) összhangban dinamikusan növeljék, és ezáltal megfelelően reagálni lehessen a fogyasztók költségeinek változásaira.

Sajnálatos továbbá, hogy a kibocsátási egységekre vonatkozóan létrehozott árszabályozási mechanizmus nem feltétlenül biztosítja ténylegesen a szén-dioxid-ár hosszabb távú kiszámíthatóságát, mivel az csak a 2028. és a 2029. évre került meghatározásra (a módosított 2003/87/EK irányelv 30h. cikke).

Lengyelország nyilatkozata

Lengyelország szerint létfontosságú, hogy a klímasemlegességre való uniós átállás méltányos módon menjen végbe.

Ebben az összefüggésben támogatjuk azt az elképzelést, hogy további uniós források álljanak rendelkezésre az energiaszegénység és a közlekedési eredetű kirekesztettség által sújtottak, valamint a kiszolgáltatók helyzetű háztartások, mikrovállalkozások és közlekedési felhasználók számára az energetikai átmenet következtében felmerült költségeik ellentételezésére.

Nem helyénvaló azonban a Szociális Klímaalap létrehozását olyan megoldások bevezetéséhez kötni, amelyek további terheket rónak a háztartásokra, és ezáltal növelik és mélyítik a szegénységet.

Lengyelország emlékeztet továbbá az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag egészével kapcsolatos negatív álláspontjára, mivel a csomag irreális célértékeket és ambíciószinteket határoz meg, továbbá jelentős hatást gyakorol a tagállamok energiaszerkezetére.

Lengyelország úgy véli, hogy a csomag nagy részének jogalapja nem megfelelő, ami veszélyes precedenst teremt.

Ezen oknál fogva Lengyelország tartózkodik attól, hogy e jogszabály mellett szavazzon.

A Bizottság nyilatkozatai

1. nyilatkozat

Az energiahatékonysági irányelv átdolgozása kapcsán folytatott tárgyalások keretében a Bizottság szándéka, hogy a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet célirányos módosítását terjessze elő annak érdekében, hogy az energiaszegénység fogalmát hozzáigazítsa ahhoz a fogalom meghatározáshoz, amelyben az energiahatékonysági irányelv átdolgozása során sikerült megállapodni.

2. nyilatkozat

Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről 2020. december 16-án létrejött intézményközi megállapodás 30–33. pontja előírja, hogy a Bizottság tegyen elérhetővé egy integrált és interoperábilis információs és nyomonkövetési rendszert és ennek keretében egy egyetlen adatkinyerési és kockázatpontosító eszközt a tagállamok általi általános használatra, az előírt adatokhoz való hozzáférés érdekében és elemzésükhöz. Emellett a három intézmény vállalta, hogy a vonatkozó alap-jogiaktusokkal kapcsolatos jogalkotási eljárás folyamán az említett kérdésben lojálisan együttműködnek az Európai Tanács 2020. júliusi következtetéseinek nyomon követése céljából.

A Bizottság álláspontja szerint az egyetlen adatkinyerési eszköz használatáról, valamint a finanszírozás címzettjeinek tényleges tulajdonosaira vonatkozó adatok gyűjtéséről és elemzéséről a társjogalkotók között létrejött megállapodás nem elégséges az uniós költségvetés csalással és szabálytalanságokkal szembeni védelmének megerősítéséhez, illetve az összeférhetetlenségeknek, a szabálytalanságoknak, a kettős finanszírozás eseteinek és a pénzeszközök bűncselekmények céljaira történő felhasználásának hatékony ellenőrzéséhez. Ezért a társjogalkotók által a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendeletben elfogadott megközelítés nem tükrözi megfelelően az intézményközi megállapodás szerint kívánatos törekvést és annak szellemét.

3. nyilatkozat

A Bizottság úgy véli, hogy a társjogalkotók által a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet III. mellékletével („A tagállamok kontrollrendszerére vonatkozó legfontosabb követelmények”) kapcsolatban elért megállapodás, amelynek értelmében a tagállamok több olyan hatóságot is kijelölhetnek, amely a kifizetési kérelmeket kísérő vezetői nyilatkozat aláírásáért felel, a hatékonyság hiányához és a felelősségi körök felhígításához vezethet, valamint zavart okozhat a hatóságok szerepével kapcsolatban.
